ADVIESRAAD
SOCIAAL DOMEIN OMMEN
VOOR INWONERS DOOR INWONERS

Aan: Burgemeester en Wethouders gemeente Ommen
Van: Adviesraad Sociaal Domein Ommen
Datum: 11 december 2025
Betreft: Advies Regiovisie Jeugd IJsselland 2026-2031

Geacht college,

U hebt ons op 6 november 2025 per email verzocht om advies op de Regiovisie Jeugd IJsselland 2026-2031. Dit is geen nieuwe koers, schrijft men, maar "d*e nadruk verschuift van visie naar uitvoering.*" U vraagt om advies op de drie belangrijkste aandachtspunten voor de uitvoering.
Wij willen echter ook een kanttekening plaatsen bij het proces en daarop een advies geven. In de concept visie (pagina 7) staat hierover het volgende:

1. "De visie is ontwikkeld met gemeenten, aanbieders, jeugdigen, GGD en jeugdbescherming.
2. Samen keken we terug op de afgelopen jaren: wat ging goed, wat kan beter, wat is er de komende tijd nodig?
3. De inhoudelijke koers klopt nog steeds, maar er is winst te behalen in de uitvoering

1 – Proces en samenwerking

Hoewel samenwerking wordt benadrukt, zien wij dat de eerste conceptversie vooral tot stand kwam in overleg tussen gemeenten, RSJ en jeugdhulpaanbieders. Pas daarna vond een 'validatiesessie' plaats met jongeren en begeleiders, waarna de eerst genoemde drie partijen de visie opstelden. Wij onderschrijven het belang van de uitgangspunten:

- het centraal stellen van de leefwereld van jeugdigen;
- het versterken van veerkracht en eigen kracht;
- het gezin als eerstverantwoordelijke;
- het betrekken van domein overstijgende instellingen.

Juist daarom achten wij het wenselijk de procesvolgorde om te keren.

Advies 1. Begin toekomstige visievorming bij de leefwereld

Start toekomstige visies, waaronder tussentijdse bijstellingen, met het raadplegen van een brede vertegenwoordiging van jongeren, ouders, scholen en sport- en cultuurverenigingen en andere eerstelijns instellingen. Zorg dat hierin jongeren die op dat moment hulp krijgen zijn vertegenwoordigd. Bespreek hun bevindingen met gemeenten, GGD en jeugdhulpaanbieders. Schrijf daarna met alle partijen gezamenlijk een concept.

2. – Uitdagingen en keuzes

De conceptvisie benoemt als uitdaging de spanning tussen financiële ruimte en het realiseren van ambities. Wij vragen ons af of dit de correcte tegenstelling is.

De Jeugdautoriteit concludeerde in ‘De stand van de jeugdzorg 2025’ dat er te weinig keuzes worden gemaakt, dat men op elkaar blijft wachten en het ongemakkelijke gesprek niet wordt gevoerd. Zij signaleren bovendien een gebrek aan kennis en inzet van bewezen effectieve interventies. De grootste groei zat in jeugdhulp zonder verblijf. Volgens de jeugdautoriteit mede door de laagdrempelige toegang via wijkteams. Deze groei ging volgens hen niet gepaard met een afname van andere vormen van jeugdhulp.

Dit wijst op een kernprobleem: de inzet van wijkteams zonder duidelijke keuzes en begrenzing. Als het doel van die inzet preventie van zwaardere vormen van hulp is, heeft de weg via de wijkteams mogelijk alleen een aanzuigende werking.

Advies 2: Ambities, keuzes en het ‘ongemakkelijke gesprek’

Maak keuzes. Geef op zodanige manier invulling aan de gewenste ‘integrale aanpak’, dat er niet op elkaar gewacht wordt. Monitoring: controleer of de doelen worden behaald en stel de aanpak bij als het niet blijkt te werken. En voer dat ongemakkelijke gesprek:

- **over doelen en middelen;**
- **over de inzet van hulp via wijkteams en de keuzes die het bestuur maakt;**
- **over bewezen effectieve hulp met partners: welke hulp wordt ingezet.**
- **in de lokale gemeenschap over deze grenzen.**

Zo ontstaat richting en wordt daadwerkelijk winst geboekt in de uitvoering.

Ten slotte sluiten we graag aan bij de conceptvisie in de constatering dat het hier gaat om taaie en complexe materie: simpele oplossingen zijn helaas niet voorhanden.

Wij zien uw antwoord tegemoet,

Namens de adviesraad sociaal domein,

Karola Schröder, Voorzitter